

گلگشت معرفت

گزیده ای از آثار استاد محمد علی صالح غفاری

به انتخاب: محمد عمادی پور

برای کسانی که مایلند دینشان عمیق و علمی باشد

انتشارات تابان

صالح غفاری، محمدعلی، ۱۳۰۲-
گلگشت معرفت / [محمد علی صالح غفاری]: مولف [صحیح: گردآورنده] محمد
عمادی پور. - تهران: تابان. ۱۳۸۴.
۳۶۴ ص.

ISBN: 964-437-985-3 ریال ۳۰۰۰۰

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیفا.
کتاب حاضر برگزیده‌ای از آثار صالح غفاری است که توسط محمد عمادی پور
گزینش و گردآوری شده است.
کتابنامه به صورت زیرنویس.
۱. اسلام - - مسائل متفرقه. الف. عمادی پور. محمد، گردآورنده. ب. عنوان.
۲۹۷/۰۲ ۸ گ ۲۳۶ ص / ۱۱ BP

۸۳-۱۶۰۴۵ م

کتابخانه ملی ایران

کتاب	:	گلگشت معرفت
مؤلف	:	محمدعلی صالح غفاری
گردآوری	:	محمد عمادی پور
ناشر	:	تابان
لیتوگرافی	:	البرز
چاپ	:	رهنما
نوبت چاپ	:	اول اسفند ۱۳۸۴
قیمت	:	۳۰۰۰ تومان
شمارگان	:	۱۵۰۰ نسخه
صحافی	:	اندیشه
شماره شابک	:	۹۶۴-۴۳۷-۹۸۵-۳
مرکز پخش	:	تهران ۳۳۱۵۳۴۸۴ - ۰۹۱۲۱۳۴۳۳۲۷

«فهرست مطالب»

صفحه	عنوان
۷	مقدمه
۹	آشنایی با استاد صالح غفّاری
۱۲	واحد عددی نمی تواند خدا باشد
۱۴	پیش از خلقت آدم، آدم ها و آدم ها بوده اند
۱۷	تعلیمات الهی توأم با اضافات و افاضات است
۱۹	توأم کردن دعا با صلوات به معنی فیض گیری از مبادی فیض است
۲۱	جهان آفرینش لباسی است که به قد انسان بریده شده است
۲۳	انسان ها در برهوت زندگی به سوی شهر زندگی حرکت می کنند
۲۵	اصول هستی، پیش از ترکیب فاعل اثرند
۲۸	انسان شجره ایست که سوای علم و حکمت و معرفت و
۲۹	فیض اقدس و فیض مقدّس
۳۱	اگر انسان در عالم نبود کلنگ آفرینش به زمین زده نمی شد
۳۲	اجر رسالت پیامبر «ص» سنخیت و اهلیت مردم با آن حضرت است
۳۴	بی هدفی در کار و خدمت، بزرگترین هدف
۳۶	هبوط آدم به معنای سقوط او از آسمان وجود خود به زمین وجود و
۳۹	«بیت المعمور» قلب پیغمبر «ص»
۴۱	کلمات خدا بر دو قسم است؛ موجود و مقدر
۴۴	زنان، هم در تولید اصالت دارند هم در حرکت
۴۵	دوره دنیا، یک شب طولانی و دوره آخرت، یک روز ابدی است
۴۷	از طریق ملازمه نمی توان حکم به صحت و شرعیت حکم عقل داد
۵۰	آیا مسجود فرشتگان، یک انسان منتخب از میان هزاران و
۵۱	بهشت آدم در سرزمین کعبه بوده است
۵۴	کلمه «خدا» روی یک اصل فلسفی به وجود آمده است
۵۶	حکمت محلل چیست؟
۵۸	حرکات شرقی و غربی در خط تکامل اسلام ممنوع است
۶۲	«سدره المنتهی» چیست؟
۶۵	عدم خلق، مخلوق نیست
۶۷	فضای ستارگان محدود است یا نامحدود؟
۷۰	تمامی آثاری که در عالم به وجود آمده آثار اصول آفرینش با یکدیگر است
۷۲	«ملکوت» چیست؟
۷۴	عدم، مانند خود، عدم است

عنوان

صفحه

اسباب و ابزار آفرینندگی از لوازم آفرینش است.....	۷۷
انسانها، ازلی نبوده اند ولی ابدی خواهند بود.....	۷۹
هر چیزی در ذات خود مجهز به دستگاه فیلمبرداری است.....	۸۱
زندگی آخرت چگونه است؟.....	۸۳
راه بسوی خدا از خود انسان شروع می شود.....	۸۶
عصمت انبیا و ائمه «ع» عنایتی است.....	۸۷
ابتلائات برای تعلیمات است نه برای امتحانات.....	۹۰
شعاع نور و نیرو، حجم تن ما را به کرات و کلهکشانها وصل می کند.....	۹۱
کمالات، قابل تعلق به عدم نیست.....	۹۳
حور و غلمان بهشت، انسانهای وابسته به مومنین هستند.....	۹۶
اثر و تأثر از خصایص ذاتی ماده و مجردات است.....	۹۷
استیصال جهانی بشر از جمله شرایط ظهور امام زمان «عج» است.....	۹۹
«اجل مسمی» و «اجل معلق» چیست؟.....	۱۰۰
یک خلقت کامل فقط یک هندسه بیشتر ندارد.....	۱۰۳
سرانجام، زندگی انسانها به زندگی بهشتی ختم می شود.....	۱۰۵
روح و نیرو، یک حقیقت است.....	۱۰۷
«طلعت الهی» با «وجه الهی» چه تفاوتی دارد؟.....	۱۰۹
حلال و حرام با یکدیگر چه فرقی دارند؟.....	۱۱۰
«رب الارض» در اصطلاح قرآن، ائمه اطهار «ع» هستند.....	۱۱۲
آیا عالم حادث است یا قدیم؟.....	۱۱۳
خلقت خداوند همه جا نمونه یکدیگر است.....	۱۱۶
جهان آفرینش، محصول ترکیب و ازدواج است.....	۱۱۷
سحر و جادو در تقدیر خدا و در تاریخ، یک واقعیت غیرقابل انکار است.....	۱۱۹
«حادثه انتقامی» و «حادثه ابتلائی» چیست؟.....	۱۲۲
مشرك، یک درجه از کافر، بدتر است.....	۱۲۳
حق کفویت زن چیست و چگونه ادا می شود؟.....	۱۲۴
انسانها چاره ای بجز قبول واسطه بین خود و خدا ندارند؟.....	۱۲۶
ایجاد شیعی بدون اصل، قابل وقوع است.....	۱۲۸
چرا کعبه را کعبه نامیده اند؟.....	۱۳۱
اوامر خدا بر مدار مصلحت و مفسده تنظیم شده است.....	۱۳۴
«تقیه» در لسان ائمه تقویت ایمان مخالفان برای و.....	۱۳۷

انسان بر اساس فطرت.....	۱۴۰
از نظر قرآن و اسلام حرکات تکاملی طولی و غیر تکراری است.....	۱۴۱
منظور از خلقت آسمانها و زمین در مدّت شش روز چیست؟.....	۱۴۴
حق بنده بر خدا به جعل خداست نه به استحقاق بنده.....	۱۴۷
زندگی دنیا مناسب ریزش رحمت و برکات نامتناهی خدا نیست.....	۱۴۸
ایمان، راه بسوی زندگی بهشتی است نه شرط وصول به آن.....	۱۵۱
خداوند، کبریتی هم برای جهنّم نمی زند.....	۱۵۳
انسان باشعور، اسیر طبیعت بی شعور است.....	۱۵۶
ثواب و عقاب، نتیجه اعمال است نه مزد و جریمه اعمال.....	۱۵۷
امام هشتم «ع» دین مقدّس اسلام را در حد اعتدال قرار داد.....	۱۶۱
روح شب قدر، روح علم است.....	۱۶۴
قدرت خدا به شئی تعلّق می گیرد نه به لاشیئ.....	۱۶۶
آیا معجزات پیغمبران صنعت آنهاست یا دعای مستجاب است؟.....	۱۶۷
بین صنایع انسان با صنایع خداوند چه فرقی است؟.....	۱۶۸
از جهت روانی و ایمانی، مظلومین بر ظالمین سبقت دارند.....	۱۷۱
تنها موجودی که می تواند با خداوند قابل مخاطبه و مذاکره و.....	۱۷۳
زمین پیش از خلقت آدم، غیر مسکونی بوده است.....	۱۷۵
دین، منهای دانستن و خواستن و شدن، مساوی با صفر است.....	۱۷۷
«الله» اسم ذات خداست.....	۱۷۸
تفاوت شغلی بین زن و مرد دلیل تفاوت حقوقی نیست.....	۱۷۹
زندگی بهشتی در مسیر تکامل فکر بشر تحقق پیدا می کند.....	۱۸۱
موجودیّت انسان محصول ترکیب روح با بدن است.....	۱۸۲
عالم خلقت در سه مرحله به جعل و هندسه الهی محتاج است.....	۱۸۳
فقر ما انسانها برابر با غنای خداوند است.....	۱۸۶
الوان، در ذات خود استقلال دارند.....	۱۸۷
انسانها در زندگی دنیایی برای زندگی کردن دوره می بینند.....	۱۸۹
فاصله هر انسانی تا قیامت، همین ملّت عمر است.....	۱۹۰
عامل ارتباط انسان با خداوند، تجانس علمی انسان با علم خداوند است.....	۱۹۱
چرا اجابت دعا یا نفرین مؤمنین، مشروط به ظهور و قیام و.....	۱۹۲
حکمت تدرّجی بودن صنایع طبیعت، آموزش انسانهاست.....	۱۹۵
وجود خدا، بی نهایت مجهول و بی نهایت معلوم است.....	۱۹۶
انسانها به جبر الهی در خط تکامل حرکت می کنند.....	۱۹۸

انسانها در مسیر حرکت به سوی زندگی مانند طبیعت هستند.....	۱۹۹
اراده و فرمان خدا به عدم و نیستی تعلق نمی گیرد.....	۲۰۳
رعایت حق احسان، به کیفیت است.....	۲۰۵
حکومت حاکم ها قبایی است که به تن ملکت ها بریده و.....	۲۰۶
عبادت تمرینی و عبادت ارتباطی چیست؟.....	۲۰۸
تجلی ذات برای ذات، غلط و محال است.....	۲۱۰
تراحم و تعانی از خصایص ذاتی و وجودی مواد عالم است.....	۲۱۱
حق، بر خدا حاکمیت دارد و خدا خودش حق است.....	۲۱۳
تعلیم علم قرآن منحصرأ در اختیار خداوند متعال است.....	۲۱۵
قرآن، فهرستی است از آنچه خدا در وجود و فطرت انسان نگاشته.....	۲۱۶
«فناء فی الله» به معنای محو خودیت خود و اخذ خودیت خداست.....	۲۱۸
قرب و بعد انسان نسبت به خداوند، قرب و بعد وجودی است.....	۲۲۰
ختم نبوت از جانب خداوند به معنای ختم علم و حکمت است.....	۲۲۲
خانه خدا پیش از ظهور حضرت ابراهیم بنا شده و بعنوان و.....	۲۲۴
جهان سوای انسان نمی تواند مظهر اسماء و صفات خدا باشد.....	۲۲۷
ائمه اطهار «ع» در قیام و قعودشان فقط هدایت و نجات و.....	۲۲۸
پدر و مادر بر فرزندان حق خدمت و احسان داوند نه و.....	۲۳۲
کلمه «تلاوت» در کتاب خدا از کلمه «قرائت» جداست.....	۲۳۵
اصول آفرینش مانند حروف تکلم و کتابت می باشند.....	۲۳۶
کلمه «انزع البطين» مربوط به علمیت و روحانیت حضرت علی «ع» است.....	۲۳۹
آیا اراده و مشیت، عین علم یا عین عمل یا حالتی بین علم و عمل است.....	۲۴۰
انسانها دائم در دنیا و آخرت روح و بدن هستند و به هر دو نوع.....	۲۴۳
ذات مقدس خداوند از اثر گذاری و اثر پذیری منزّه است.....	۲۴۶
جعل فقط به اراده خدا انجام می گیرد لیکن خلق بین خدا و.....	۲۴۸
پیغمبران، مأمور حفاظت و نگهداری مردم نیستند.....	۲۵۱
مصالح اولیه طبیعت از طریق فکر و مطالعه انسان قابل کشف نیست.....	۲۵۲
ولی و ولایت، همه جا بایستی به جعل الهی باشد.....	۲۵۴
بهشت و جهنم، آخرین محصول شجره وجود انسان است.....	۲۵۵
انسان، حاکم یا محکوم از مادر متولد نمی شود.....	۲۵۷
عبودیت به معنای رقیّت و بردگی نیست.....	۲۵۸
فرق بین عذابهای انتقامی خدا و عذابهای ابتلانی خدا چیست و.....	۲۵۹

انسان از راه عبودیت به ربوبیت می رسد.....	۲۶۱
امام زمان «عج» به چه کیفیت و از چه راهی می تواند بشریت و ...	۲۶۳
خداوند از طریق مقابله دو ضد انسان را به حقیقت وجود خود ...	۲۶۵
آیا قرآن، حادث است یا قدیم.....	۲۶۶
نظریه تکامل تدریجی در صنایع طبیعی برهان و دلیلی ندارد.....	۲۶۸
شیئت به وجود خداوند تعلق نمی گیرد.....	۲۷۱
بر اساس حکمت قرآن، هستی ها سه جلوه مخصوص به خود دارند.....	۲۷۲
عدم، هم عمر وجود خدا نیست.....	۲۷۴
حدیث «الدنيا مزرعة الآخرة» ناظر به جامعه انسانیت است.....	۲۷۵
خلق خدا، اثر ارادی خداست نه اثر ذاتی او.....	۲۷۷
حقوق انسانها بر یکدیگر دو قسم است؛ قانونی و اخلاقی.....	۲۷۸
نعمت امامت و ولایت، نقش کلیدی نسبت به سایر نعمت ها دارد.....	۲۸۰
انسان، نسخه جامع طبیعت است.....	۲۸۱
انسانها برای زندگی آخرت دو سرمایه بزرگ لازم دارند.....	۲۸۳
آخرالزمان، آخرین زمان تحوّل و تکامل دو کاروان در مسیر حق بر باطل.....	۲۸۴
انسان در دو مرحله موجودیت پیدا می کند و به کمال می رسد.....	۲۸۶
آیا جن و انس از یک نوع و یک مخلوق هستند؟.....	۲۸۸
اگر انسان عالم نشود نمی تواند از حواس پنجگانه استفاده کند.....	۲۹۳
دنیا و آخرت نام دو نوع زندگی بر روی کره زمین است.....	۲۹۴
آیا پیدایش حالت توبه به اراده خداست یا به اراده انسان؟.....	۲۹۵
طبیعت راه به سوی حقیقت است یا سدی در راه حقیقت؟.....	۲۹۶
توقف در خط زندگی به مراتب وحشتناکتر و خطرناکتر از توقف در مسافرت.....	۲۹۸
آیا صفات خداوند، عین ذات خداست یا زاید بر ذات خدا؟.....	۲۹۹
هدف خدا از خلقت و تربیت بشر، زمان آخرت و مکان آخرت است.....	۳۰۲
رابطه خدا با مخلوقات رابطه صانع با مصنوع است نه رابطه.....	۳۰۳
حضرت زهرا «س» «ام الكتاب» یعنی «ام الائمه» می باشد.....	۳۰۴
تقلید کورکورانه از نظر دین اسلام و مذهب شیعه محکوم است.....	۳۰۵
روزگار ظهور امام زمان «عج» روزگار تأویل قرآن است.....	۳۰۷
در علم خدا کمالات از مسیر حرکت و اکتساب حاصل می شود.....	۳۰۸
اسماء تکوینی خدا و اسماء حکومتی خدا کدامند؟.....	۳۱۰
حکمت حرمت بعضی ازدواج ها چیست؟.....	۳۱۱
هر کسی که از دنیا می رود به سه نوع سرمایه مجهز است.....	۳۱۴

عنوان	صفحه
پیغمبر اکرم «ص» پیش از نزول آیات به حقایق قرآن آشنا شده اند	۳۱۶
حرکت جوهری بر طبق حکمت قرآن از مسیر	۳۱۷
زندگی آخرت کی و چگونه به وجود می آید؟	۳۱۹
فیض عقل و ایمان فقط به دست خداوند متعال است	۳۲۱
موت و حیات علاوه بر دلایل مزاجی و طبیعی،	۳۲۲
اولین حقی که بین زن و شوهر در ازدواج	۳۲۳
انسانها در جهان آفرینش نمی توانند اصول هستی	۳۲۴
محتوا و حقیقت مکتب انبیاء نیایش و خواهش است	۳۲۶
آیا حادثه عاشورا به واداری خداوند متعال است؟	۳۲۷
عالم آفرینش از سه بخش تشکیل شده است	۳۳۰
آیا حرکت به سوی خدا و درک حقایق، اختیاریست یا اجباری؟	۳۳۱
خدایان منتخب فکر بشر و مولود هوی و هوس بر سه قسمند	۳۳۳
شفاعت روز قیامت بر اساس رابطه و محبت قلبی	۳۳۵
مکتب اسلام انسان را در مسیر دانستن و آفریدن به مقام خلیفه الهی و	۳۳۷
در جهان آفرینش، همه چیز متحرک است	۳۳۸
الحاکم علی الانسان علمه لازاته	۳۴۱
سمیت فاطمه بدلیل امیتها للمؤمنین و المؤمنات ترضعهم مربیان حکمتها	۳۴۳
الملائک فی العالم کمثل الروح فی الابدان	۳۴۶
کل ما خلق الله فی العالم یكون بین الله و بین الناس و	۳۴۸
لانه (امام زمان «عج») یدر عیش الناس با اراده الله	۳۵۰
ان هذا الحديث المشهور بالکساء یخبرنا عن تکسیه	۳۵۲
قیام الامام «عج» هی القیامة	۳۵۵
من هو المطلوب بالذات عند الله؟	۳۵۷

بسم الله الرحمن الرحيم کشکولی از معارف و حکمت

مقدمه

سالهاست که مشام جان به شمیم گفتار استاد صالح غفاری تازه می کنم و تفرّج در گلزار سخنشان را فرصت نگه می دارم. سالی چند نوبت از محضر و منبرشان بهره می گیرم و گاهی مطالعه اوراقی از کتابهایشان را غنیمت می شمارم.

این آشنایی و بهره مندی دیرینه سرانجام مرا بر آن داشت تا سیری در آفاق اندیشه و گلگشتی در گلستان آثار استاد را وجهه همت خویش سازم باشد که خود حظّ بیشتری بگیرم و جویندگان معرفت را نیز از این سیر و گشت ره آوردی آورم.

در جریان این تحقیق بر آن بودم تا خطوط اصلی اندیشه و تفکر استاد را از لابه لای آثارشان اقتباس و ترسیم نمایم و از پرداختن به موضوعات فرعی و پراکنده اجتناب کنم. عنوان هر مبحثی را از متن همان مبحث به گونه ای برگزیدم که بیانگر موضوع مطرح شده در آن باشد. عنوان کتاب ایجاب می کرد که در تنظیم مطالب، ضمن رعایت تناسب، تنوع موضوعات را نیز مدّ نظر قرار دهم تا خواننده به تفنّن و تنوع از هر کتاب نکته ای بخواند یا از هر شاخسار، گلی بچیند و تسلسل مطالب یکنواخت و دشوار، باعث خستگی و آزرده گی خاطر وی نگردد و نیز هر خواننده ای با هر میزان تحصیلات و معلومات در این گلگشت معرفتی با ما همراه شود و به مقدار درک و دانش خود نصیبی بگیرد.

امید است انتشار این مجموعه گامی باشد در راستای نشر معارف اسلامی و مفاهیم علمی و زمینه ساز معرفی اندیشه و آثار استاد صالح غفاری به جامعه علمی گردد. از دوستان عزیز و بزرگوارم آقایان احمد کمالی نژاد و علی مراد رضایی که بر چاپ و انتشار این اثر همت گماشتند و حمید و سعید (علی) نوروزی نژاد که در تهیه آثار استاد مرا یاری کردند تقدیر و تشکر می نمایم.

اجر این توفیق را به روح پدرم، مرحوم حاج عباس عمادی پور، که دوست و دلبسته دیرینه استاد و معرفت اندوخته از محضر وی بود و در آستانه انتشار کتاب به رحمت حق پیوست، هدیه می کنم.

و من الله
التوفیق
محمد عمادی پور
۱۳۸۲/۹/۱۲
سبزوار

سالها بود که در انتظار یک دانشجو بودم دانشجویی که فقط به خواندن الفاظ و عبارات و شنیدنیها و دیدنیها اکتفا نمی کند بلکه از مسیر صورتها در جستجوی حقیقتها می باشد احکام را در مسیر حکمتها می پذیرد الله را در خط الوهیت انبیا را در خط نبوت و ائمه را در خط امامت قبول می کند اعمال و افکار را در ارتباط با نتایج آنها ارزیابی می کند تعبد و تقلید بدون شناخت علمی معتقدات را یکنوع اسارت میداند آزادی را از مسیر آگاهی جستجو میکند بزبان حال میگوید خدایا سوداگریستم که ترا بطمع پول و ثروت پرستش کنم، برده نیستم که از ارباب خود خوف وحشت داشته باشم بلکه مولایم را با هلیت مولائی و آقام بکرامت آقائی میپرستم وه چه مولائی و آقائی که بنده ضعیف خود را بدلیل عرفان و دانش خود که به علم و آزادی بندگی او را اختیار کرده اند مانند خودش و مانند دوستی خودش دوست دارد به بندگان تربیت شده خودش عشق می ورزد با آن جلال و عظمتی که دارد به بندگان مخلص خود مباحات میکند و به دلیل تربیت یک چنین بندگان نشان و مدال احسن الخالقین به خود میدهد چنین دریافتم که دانشجوی دانشمند جناب آقای عمادی پور بدون اینکه ساعتی در خدمتشان باشم و با او مصاحبه و مذاکره علمی داشته باشم از مسیر مطالعه و دانشجویی به کتب اینجانب مربوط شده در آثار و گفتار من سیر و مطالعه داشته و به دلیل دانش و آگاهی این کتاب را تألیف نموده از خداوند متعال میخواهم که بیشتر از

این بایشان توفیق دهد تا در دریای معارف ربوبیت و ولایت شناوری کنند و از جواهر گرانبهای دریای علم گوهر تقرب بخدای خود را به دست آورند.

والله خیر موفق و معین

محمد علی صالح غفاری

۸۳/۶/۱۰

آشنایی با استاد صالح غفاری

حضرت حجة الاسلام و المسلمین آیت الله حاج شیخ محمد علی صالح غفاری، فرزند حاج عبدالرزاق، در سال ۱۳۰۲ (ه.ش) در صدخرو، از توابع سبزوار، به دنیا آمد. قرآن و خواندن و نوشتن فارسی را نزد پدر و مادرش که در کنار کسب و کارشان به تعلیم و تدریس قرآن نیز اشتغال داشتند آموخت. کلاس ششم ابتدایی قدیم را که از جمله کتاب های درسی آن «فرائد الادب» و «انوار سهیلی» بود خواند و دو سال هم به آموزگاری در دبستان اسرار سبزوار مشغول بود که خبر فوت نابهنگام برادرش مرحوم شیخ عبدالحسین در حوزه علمیّه مشهد او را بر آن داشت تا شغل آموزگاری را واگذار و برای تعقیب سمت آن مرحوم و تحصیل دروس حوزه به مشهد عزیمت نماید.

در شرح حالی که به قلم خود استاد در کتاب «صدخرو، خاستگاه فرهنگ» آمده مراحل تحصیل و پیشرفت علمیشان این گونه بیان شده است:

«... چند ماهی در مجلس درس اخلاق مرحوم حاج شیخ حبیب اله گلپایگانی که از نوادر زهاد خراسان بود حاضر می شدم و بعد به مجالس درس سیّد العلماء مرحوم حاج میرزا احمد معروف به «نهنگ العلماء» و درس مرحوم حاج شیخ هاشم قزوینی - عطر الله مرقد هما - حاضر می شدم. دروس عقاید خود

را در محضر دانشمند بزرگوار مرحوم حاج میرزامهدی اصفهانی تلمذ نمودم و بعد در سال ۱۳۲۵ (ه.ش) به نجف اشرف مشرف شدم و در محضر درس حجت الاسلام آیت الله خویی و میرزا عبدالهادی شیرازی و محضر آیت الله سید محسن حکیم تلمذ داشتم.

اقامت من در مشهد مقدس و نجف اشرف حدود هفت سال بود و لیکن در تمام این مجالس و محافل خود را در حضور خدا می دیدم و در انتظار لطفی از جانب خدای متعال بودم و میدانستم که در مکتب ولایت ائمه اطهار بدون لطف خاص خدا و ائمه اطهار انسان موفق به کشف حقایق قرآن و احادیث اهل بیت نمیشود زیرا مکتب ولایت مولا- علیه السلام- مکتب خداست. بدون بذل توجه از جانب خدا پیشرفت حاصل نمیشود لذا در عین حال که در مجالس درس حاضر می شدم در حال خواهش و کرنش از خداوند متعال بودم مخصوصاً وقتی با احادیثی از ائمه اطهار برخورد میکردم که می فرمایند: «حقایق قرآن و احادیث آل محمد (ص) صعب است. تحمل آن مشکل است کسی نمی تواند حقیقت آنرا درک کند مگر اینکه ملک مقرب یا نبی مرسل یا مؤمنی باشد که خداوند قلب او را بر ایمان امتحان کرده باشد یا این حدیث که فرمود: «لیس العلم بکثرة التعلّم بل هو نور یقذفه الله فی قلب من یشاء»

امثال این احادیث و آیات که کشف حقایق را به دست خدا می دانست طمع مرا بر انگیخت که دست به دامن خدا شوم و این توسل و ارتباط را جدی بگیرم و هر چه یا هر جور برایم مقدّر شود صبر کنم.... کم کم دیدم دعایم مستجاب میشود. علوم ذهنی من از حالت تصویری ذهنی و تفکری تبدیل به علم حضوری میشود. آیات قرآن در برابر چشمم مانند آینه یا صفحه تلویزیون است که آنچه دور است به من نزدیک میکند و هر چه غایب است برابر چشمم حاضر میشود. ماوراء طبیعت مانند طبیعت برایم مکشوف و روشن است. درست میبینم که روح چیست. ملک چیست و چگونه حیات و حرکت در عالم طبیعت پیدا می شود.